

1. Zakaj je bil izrečen ukrep izredne uprave?

Namen imenovanja izredne uprave v Factor banki d.d. in Probanki d.d. je izpeljati postopek nadzorovanega prenehanja poslovanja s ciljem poplačila vseh navadnih upnikov. V ta namen bo Banka Slovenije zagotovila likvidnostno podporo na osnovi zavarovanja s premoženjem (delno premoženje banke in delno poroštvo države).

Vedno kadar banka ne more vzpostaviti dolgoročnega uspešnega poslovanja, je treba izvesti nadzorovano prenehanje poslovanja. Ker kreditnih institucij zaradi ogrožitve finančne stabilnosti ni mogoče likvidirati z običajnimi postopki, je v primeru nadzorovanega prenehanja poslovanja kreditne institucije potrebna državna pomoč.

2. Kaj pomeni ukrep izredne uprave za poslovanje banke?

Izredna uprava prevzame pooblastila in pristojnosti vodenja in zastopanja banke z dnem, ko je odločba o imenovanju izredne uprave vročena banki.

Z dnem izdaje odločbe o izredni upravi prenehajo vse pristojnosti in pooblastila članom uprave in nadzornega sveta banke ter pristojnosti skupščine. V času trajanja izredne uprave izvršuje pristojnosti nadzornega sveta banke Banka Slovenije.

Izredna uprava v Probanki d.d. in Factor banki d.d. bo vodila tekoče posle banke v smislu zaključevanja poslov, saj gresta banki v postopek nadzorovanega prenehanja poslovanja. Postopek nadzorovanega prenehanja poslovanja pomeni, da premoženje banke zadošča za pravočasno in popolno poravnavo vseh dospelih obveznosti do navadnih upnikov.

3. Ali so vloge fizičnih oseb varne?

Vloge vseh navadnih upnikov, tudi fizičnih oseb so, ne glede na višino, varne in bodo v celoti izplačane.

Banko bo likvidnostno podpirala Banka Slovenije, solventnost pa bo zagotavljala Republika Slovenija. Banka bo tekoče poravnala vse zapadle obveznosti.

4. Zakaj je Banka Slovenije ukrepala šele sedaj?

Banka Slovenije je v preteklosti izrekla vrsto ukrepov proti bankama in dala možnost delničarjem in upravi, da stabilizirajo poslovanje bank. Izredni ukrepi so namreč ukrepi, ki se uvedejo, ko so izčrpane vse druge možnosti reševanja banke in so nujno potrebni zaradi preprečitve destabilizacije bančnega oz. finančnega sistema.

5. Ali bo banka sklepala nove posle – odobrvala nove kredite in sprejemala vloge?

Z začetkom postopka nadzorovanega prenehanja poslovanja banki ne bo več dovoljeno začeti novih poslov ali ponujati storitev novim strankam, kar pa ne pomeni, da ne bo nadaljevala poslov prestrukturiranja podjetij. Izredna uprava bo tudi zavezana, da začne s postopkom prodaje premoženja banke z namenom poplačila upnikov.

6. Kaj pomeni ukrep izredne uprave za sredstva gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov?

Gospodarske družbe in samostojni podjetniki, ki so navadni upniki banke bodo s sredstvi banke razpolagali nemoteno. Imetniki hibridnih in drugih podrejenih dolžniških instrumentov, ki imajo podobne lastnosti kot lastniški, pa bodo sodelovali pri delitvi bremen. Z delitvijo bremen med delničarje in podrejene upnike se omeji državno pomoč na najmanjšo potrebno in zmanjša potrebne izdatke iz državnega proračuna.

7. Ali za vloge veljajo pogoji kot so bili dogovorjeni s pogodbo?

Pogoji varčevanja se ne spreminjajo in ostajajo nespremenjeni.

8. Kaj bo s komitenti, katerih obveznost (npr. krediti) se pri banki iztečejo šele čez deset let oziroma imajo z banko sklenjen dolgoročni (več letni) depozit?

V primeru imenovanja izredne uprave in izvedbe nadzorovanega prenehanja poslovanja se krediti banke vračajo ob nespremenjenih pogojih, tj. ob zapadlosti, kot je dogovorjeno v kreditni pogodbi. Ima pa izredna uprava tudi možnost dogovarjati prenose oziroma prodaje poslov drugim bankam, vendar pa to ne pomeni spremembe pogojev obveznosti komitentov.

Komitenti lahko zahtevajo vračilo depozitov po pogojih, ki jih določa pogodba, praviloma ob zapadlosti, oziroma predčasno, v primerih, ki jih določa pogodba, oziroma se o njih sporazumeta komitent in banka.

9. Kaj ukrep izredne uprave pomeni za imetnike podrejenih finančnih instrumentov?

V času trajanja nadzorovanega prenehanja poslovanja banka ne bo izplačevala dividend in kuponov hibridnih kapitalskih instrumentov, razen ko obveznost takšnega plačila izvira iz pravne obveznosti; nadalje, da banka ne bo realizirala "call opcije" glede takšnih instrumentov in ne bo izvedla nobenih transakcij v zvezi z upravljanjem kapitala (npr. odkupov) iz naslova takšnih hibridnih instrumentov ali kakršnihkoli drugih podobnih instrumentov brez predhodnega soglasja s strani Evropske komisije.

Delničarji, imetniki podrejenih obveznic in drugih podrejenih finančnih instrumentov banke bodo poplačani le, če za poplačilo navadnih upnikov ne bo potrebna državna pomoč, oziroma je morebitni obseg poplačila odvisen od presoje Evropske komisije. Pravila glede dodelitve državne pomoči veljajo od 1.8.2013 in so objavljena v Uradnem listu EU C216/13 z dne 30.7.2013.

10. Ali imata nadzorni svet in skupščina še pristojnosti odločanja o banki?

Ne, oba organa z nastopom izredne uprave nimata več možnosti upravljati z banko, saj pristojnosti nadzornega sveta in skupščine izvaja Banka Slovenije.

11. Ali bo izredna uprava uvedena še v kakšni banki?

Ne. Likvidnostni položaj ostalih bank in hranilnic je stabilen.

12. Ali bo Banka Slovenije izrekla kakšen podoben ukrep proti drugi banki?

Razmere v ostalih bankah ne zahtevajo izrednega ukrepanja Banke Slovenije.

13. Od kod bomo vzeli denar za garancije oz. od kod bo država vzela denar, za kritje svojega dela stroškov?

Denar za to je rezerviran v proračunu. Dokapitalizacija bank se bo izvedla s konverzijo obstoječih depozitov Republike Slovenije v posamezni banki ter, v kolikor bi bilo to potrebno, tudi z dodatnimi vplačili Republike Slovenije v instrumente, ki se upoštevajo pri izračunu kapitala banke.

14. Ali banke/BS razpolagajo z zadostnimi rezervami gotovine oziroma kako velike količine rezerv gotovine ima BS?

Da. Banka Slovenije ima vzpostavljene vse potrebne mehanizme in zaloge.

15. Kakšna je razlika med nadzorovanim prenehanjem poslovanja in stečajem?

V primeru nadzorovanega prenehanja poslovanja bo šlo za »delujočo banko. Premoženje banke se bo unovčevalo postopno. V primeru stečaja banke pa banki preneha dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, v celoti so poplačane le zajamčene vloge deponentov, medtem ko se terjatve drugih upnikov, vključno z imetniki podrejenih finančnih instrumentov, poplačajo po unovčitvi stečajne mase, praviloma v nizkih deležih.

16. Kdo so navadni upniki?

Navadni upniki so deponenti banke, ne glede na status fizične osebe ali pravne osebe, vključno z ne zajamčenimi vlogami (npr. sredstva na transakcijskih računih, vezane vloge, varčevalni računi, sefi, terjatve iz naslova storitev v zvezi z vrednostnimi papirji,...), imetniki obveznic in posojilodajalci. Bistvo je, da poplačilo njihovih terjatev ni podrejeno poplačilu iz drugih dolžniških instrumentov.

V pogojih izredne uprave se bodo redno poravnemale tudi druge obveznosti banke do upnikov iz naslova zagotavljanja nemotenega poslovanja banke (npr. zaposleni, dobavitelji, pogodbeni izvajalci itd...).

17. Kaj bo z lastniki obveznic?

Poplačani bodo vsi imetniki obveznic, razen imetniki hibridnih in drugih podrejenih dolžniških instrumentov, ki imajo podobne lastnosti, kot lastniški instrumenti.

18. Kako, kdaj in na podlagi katerih referenc so bili izbrani izredni upravitelji? Ali so pripravljeni odgovarjati za morebitne napake, ki bi jih storili v postopku nadzorovanega prenehanja poslovanja?

Izbrani izredni upravitelji imajo potrebne reference, saj so primerno strokovno usposobljeni in imajo potrebne bančne izkušnje. Banka Slovenije mora pri imenovanju izredne uprave banke upoštevati pogoje, ki se zahtevajo za imenovanje člana uprave.

Izredna uprava mora pri svojem delovanju v banki upoštevati veljavne predpise, dobro poslovno prakso in najvišja strokovna in etična načela bančnega poslovanja in upravljanja, interne akte banke in navodila Banke Slovenije. Izredna uprava odgovarja banki za škodo, ki je posledica namernega ravnanja ali malomarnosti pri izvajanju pooblastil na podlagi odločbe o imenovanju ali posledica prekoračitve pooblastil.

19. Ali lahko v času trajanja nadzorovanega prenehanja poslovanja pride do priključitve (banke v postopku nadzorovanega prenehanja poslovanja) kakšni drugi banki?

Da.

20. Ali bo BS uveljavljala odgovornost razrešenih članov uprave in nadzornega sveta?

Banka Slovenije je izredni upravi z odločbo o imenovanju naložila, da vsak sum storitve kaznivega dejanja bivših članov uprave in nadzornega sveta banke oziroma ostalih zaposlenih prijavi ustreznim organom.

21. Kdaj je bila ugotovljena težava (nezadostna likvidnost), ki je sprožila ukrepanje, kako visok je likvidnostni manko in kakšne posledice ima lahko za ostale banke v sistemu? Ali je banka še vedno solventna?

Likvidnostne razmere v teh dveh bankah so se v zadnjih nekaj mesecih slabšale, ravno tako pa žal niso bile uspešne tudi dokapitalizacije, zato je Banka Slovenije postavila izredno upravo, ki bo stabilizirala razmere v bankah, s tem pa v bančnem sistemu. Republika Slovenija bo zagotavljala solventnost banke, Banka Slovenije pa likvidnost, zato ne bi smelo biti negativnih posledic za druge banke. Ključno pa je zaupanje vlagateljev v slovenski bančni sistem!